

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. I.Mînăscurtă)
Dosarul nr.2a-2480/17

DECIZIE

12 octombrie 2017
Chișinău

mun.

Președintele ședinței
Judecătorii
Grefier

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău
Ana Panov
Liuba Pruteanu și Vitalie Cotorobai
Rotaru Eugeniu

examinând, în ședință publică, apelul declarat de XXXXXXXXXX, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la încasarea sumei de 1000 Euro, a dobânzii de întârziere de 176, 48 Euro calculată pe perioada de 19.02.2016-10.03.2017 și a cheltuielilor de judecată de 14740, 28 lei și cererea reconvențională depusă de XXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la nulitatea clauzei contractuale privind achitarea onorariului de succes în mărime de 1000 Euro din contractului de acordare a asistenței juridice nr. 297 din XXXXXXXXXX, încheiat între XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1.La data de 04.10.2016 reclamantul XXXXXXXXXX s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului XXXXXXXXXX, solicitând încasarea de la pârât a sumei de 1000 uro cu titlu de datorie și a dobânzii de întârziere în mărime de 176,48 Euro, calculată pe perioada 19.02.2016-10.03.2017, cât și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat și de acordare a asistenței juridice.

2.În motivarea acțiunii reclamantul a menționat, că la data de 04.09.2014 (prin cererea de concretizare a precizat că este vorba despre data de XXXXXXXXXX, f.d. 63), a încheiat cu pârâtul XXXXXXXXXX contractul de asistență juridică nr. 297, având ca obiect reprezentarea intereselor pârâtului în cadrul dosarului civile „Șeremet Mihai către XXXXXXXXXX privind încasarea prejudiciului material de 3300 Euro și a prejudiciului moral de 50 000 lei” nr. 2- 456/2015 în cadrul Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău și Curții de Apel Chișinău. Potrivit dispozițiilor contractului onorariul stabilit conform contractului a fost în mărime de 18 000 lei, iar suplimentar, prin acordul părților a fost stipulată clauza,

conform căreia, în cazul în care avocatul va obține succes în cadrul litigiului, pârâtul Gociu V. s-a obligat să achite în ziua pronunțării deciziei Curții de Apel suma de 1000 Euro, drept onorariu de succes.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun.Chișinău din 27.05.2015 acțiunea lui Șeremet Mihai către XXXXXXXXX a fost respinsă integral ca fiind nefondată, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.02.2016 a fost respinsă cererea depusă de către Șeremet Mihai, fiind menținută în vigoare hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun.Chișinău din 27.05.2015, favorabilă clientului-pârâtul XXXXXXXXX.

Astfel, pârâtul XXXXXXXXX a obținut câștig de cauză în litigiul în care a fost reprezentat și a beneficiat în volum deplin de serviciile juridice calitative prestate de către reclamant în calitate de avocat, iar onorariul de bază și onorariul de succes proporționale volumului de lucru, timpului cheltuit și prestației avocatului, ceea ce rezultă din Evaluarea timpului de lucru utilizat de către reclamantul Volcov V. în calitatea sa de avocat, pentru acordarea asistenței juridice pe dosarul civil M.Șeremet și XXXXXXXXX.

Pârâtul XXXXXXXXX nu și-a îndeplinit obligația de a achita onorariul de succes, iar după adresarea de către reclamant a somației din 25.03.2016 privind achitarea de către pârât a datoriei, solicitarea reclamantului nu s-a soldat cu rezultatul așteptat.

Astfel, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii privind încasarea datoriei 1000 Euro

3.Pârâtul XXXXXXXXX a înaintat o acțiune reconvențională împotriva lui XXXXXXXXX, solicitând, ținând cont de pretențiile inițiale și pretențiile finale conform ultimei cereri de concretizate (f.d.60-61, 118-123, 142-145), declararea nulității clauzei contractuale privind achitarea onorariului de succes în mărime de 1000 Euro din contractul de acordare a asistenței juridice nr. 297 din XXXXXXXXX încheiat între XXXXXXXXX și XXXXXXXXX.

4.În motivarea pretențiilor sale din acțiunea reconvențională, s-a menționat că a încheiat cu reclamantul Vladimir Vlocov contract de acordare a asistenței juridice pe cauza civilă M.Șeremet împotriva XXXXXXXXX. La momentul negocierii contractului a negociat cu reclamantul XXXXXXXXX despre suma contractului de asistență juridică de 1000 Euro a fost de acord, iar cât privește onorariul de succes a fost împotriva acestuia, iar la momentul semnării contractului de acordare a asistenței juridice cu reclamantul, a sperat că ultimul nu va include în contract achitarea sumei de 1000 Euro cu titlu de onorariu de succes, semnând contractul tară a-1 citi până la capăt, iar reclamantul nu i-a dat un exemplar de contract. Astfel după finisarea examinării cauzei, pârâtul XXXXXXXXX a aflat despre faptul că în contract este stipulat și achitarea de către pârât a onorariului de succes, după finisarea examinării cauzei în instanța de apel, când reclamantul

XXXXXXXXXX a început să pretindă achitarea sumei de 1000 Euro cu titlu de onorariu de succes, însă cu aceasta, el nu este de acord datorită faptului că nu a dat acordul la achitarea acestei sume bănești, a fost dus în eroare de către reclamant.

Totodată XXXXXXXXXXXX a menționat în acțiunea reconvențională, că reclamantul XXXXXXXXXXXX în calitate sa de avocat nu și-a îndeplinit totalmente și conștiincios obligațiunile, din care motiv a solicitat să fie respinsă acțiunea de bază a reclamantului și admisă acțiunea reconvențională.

Poziția instanței de fond:

5.Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, a fost admisă parțial acțiunea de bază, dispunându-se încasarea de la XXXXXXXXXXXX în beneficiul lui XXXXXXXXXXXX suma de 1000 Euro, dobânda de întârziere de 176, 48 Euro calculată pe perioada 19.02.2016-10.03.2017 și cheltuielile de judecată 9 740, 28 lei, iar în total suma de 1176 euro, 48 eurocenți, în lei moldovenești conform cursului stabilit de către Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, precum și suma de 9740, 28 lei. În rest acțiunea de bază a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată. S-a respins integral acțiunea reconvențională a pârâtului XXXXXXXXXXXX împotriva lui Volcov Vladimircu privire la nulitatea clauzei contractuale privind terea onorarului de succes în mărime de 1000 Euro din contractului de acordare a asistenței juridice nr. 297 din 01.09.2014, încheiat între XXXXXXXXXXXX și Gociu Vasile, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

6.Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 30.05.2017 Vasile Gociu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integrala acțiunea lui XXXXXXXXXXXX.

7.La data de 07.08.2017 apelantul XXXXXXXXXXXX, reprezentat de avocatul stagiar Tudor Saftiuc, a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Argumentele părților:

8.În motivarea apelului s-a invocat, că prima instanță a adoptat o hotărâre lipsită de fundament temeinic și contrară materialului probator administrat, bazându-se în exclusivitate doar de materialele prezentate de XXXXXXXXXXXX, neluând în considerație materialele prezentate de pârâtul XXXXXXXXXXXX, din care rezultă că până la semnarea contractului de asistență juridică el a refuzat clauza privind plata onorariul de succes și această clauză nu urma de a fi inclusă în contract,

fiind pusă sub îndoială veridicitatea Contractului de asistență juridică și a semnăturii pârâtului din acest contract.

9.Indică, că în această ordine de idei, de către Gociu Vasile a fost înaintat un demers privind efectuarea unei expertize întru confirmarea sau infirmarea aplicării de către sine a acestei semnături, solicitare care nu a fost admisă, mai mult ca atât, instanța de judecată în hotărârea sa din data de 16.05.2017 nu s-a expus în nici un fel asupra acestui demers.

10.Menționează apelantul, că prin hotărârea instanței în cauza civilă „Șeremet Mihail către XXXXXXXXX”, în care ultimul a avut câștig de cauză, nu s-a dispus compensarea cheltuielilor de judecată, aceste cheltuieli urmau a fi încasate din contul lui Șeremet Mihail într-un proces separat, motiv din care consideră obligatorie atragerea lui Șeremet Mihail în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă XXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXX, privind încasarea datoriei în baza contractului de asistență juridică.

11.Avînd în vedere faptul, că existența intervenienților accesorii nu rezulta direct din cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXX, existența acestuia rezultă din materialele dosarului și din probele prezentate de reclamant și pârât. Astfel, această circumstanță putea fi identificată de către judecător la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare.

12.În ședința de judecată apelantul XXXXXXXXX și reprezentantul acestuia, avocatul stagiar Tudor Saftiuc, au solicitat admiterea apelului în sensul formulat.

13.Intimatul-avocatul XXXXXXXXX în ședința de judecată a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii contestate fără modificări.

Aprecierea instanței de apel:

14.Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

15.În conformitate cu art.362 CPC(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul XXXXXXXXX, a depus apelul la data de 30.05.2017, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, astfel se constată apelul declarat în termen.

16.În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. a) CPC R. Moldova, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

17.Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multor aspecte,

completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

18.În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

19.Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

20.Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

21. Din actele pricinii s-a stabilit că la data de XXXXXXXXX între părțile litigante a fost încheiat un contract privind prestarea serviciilor de acordare a asistenței juridice din partea reclamantului XXXXXXXXX, care este jurist de profesie și activează în calitate de avocat în Biroul asociat de avocați „Volcov și Asociații”, pârâtului XXXXXXXXX, fapt confirmat prin copia contractului nr. 297 din XXXXXXXXX (f.d. 8) și copia mandatului nr. MA 0433271 din 01.09.2014 (f.d. 82).

22.De asemenea s-a reținut, că obiectul contractului fiind prezentarea intereselor pârâtului XXXXXXXXX de către reclamantul XXXXXXXXX, în calitatea sa de avocat, în dosarul civil la acțiunea lui M.Șeremet către XXXXXXXXX în cadrul Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău și Curtea de Apel Chișinău.

23.În aceste context, pentru serviciile acordate de către avocat, pârâtul XXXXXXXXX urma să achite suma de 18 000 lei, iar în caz de succes, la data pronunțării deciziei Curții de Apel, pârâtul trebuia să achite suplimentar onorariul de succes în mărime de 1000 Euro (f.d. 8).

24.Colegiul reține, că prin hotărârea Judecătoriei Râșcani,mun.Chișinău din 27.05.2015 (f.d. 9-10), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.02.2016 (f.d.11-12) a fost respinsă acțiunea lui M.Șeremet vs. Gociu V., pârâtul fiind reprezentat în ședință de către avocatul XXXXXXXXX, fapt ce nu a fost negat de părți și confirmat prin copia mandatului nr. MA 0433271 din XXXXXXXXX (f.d. 82) și copiile înscrisurilor și actelor din cauza civilă respectivă (f.d. 101-114).

25.Iar conform actului de confirmare a serviciilor prestate din 17.08.2015 rezidă,

că prin semnarea acestuia pârâtul XXXXXXXXXX a fost mulțumit de serviciile prestate de avocatul XXXXXXXXXX pentru acordarea asistenței juridice conform contractului de asistență juridică nr.297 din XXXXXXXXXX, nefiind înaintate careva obiecții(f.d.13).

26.Totodată la materialele cauzei este atașată și evaluarea timpului de lucru utilizat de către avocatul XXXXXXXXXX pentru acordarea asistenței juridice, prin care este detaliat descrisă toată activitatea avocatului pe marginea prestării serviciilor sale de acordare a asistenței juridice, în total timpul de muncă fiind calculat la 41,5 ore și evaluat în conformitate cu prevederile Recomandărilor privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, ținând cont de starea financiară a clientului XXXXXXXXXX în sumă de 18 000 lei, ce corespunde sumei 975, 60 Euro (f.d. 14-15).

27.Fiindcă clientul nu și-a onorat obligațiile față de avocat, la 25.03.2016 i-a fost înmănată somația de achitare a sumei de 1000 euro, iar ulterior depusă cererea de chemare în judecată.

28.Drept urmare, Colegiul consideră întemeiată concluzia primei instanțe, că apelantul XXXXXXXXXX datorează intimatului Volcov Vasile suma de 1000 Euro, ce rezultă din contractul nr. 297 din XXXXXXXXXX în virtutea raportului obligațional, or, apelantul nu a executat cu bună credință obligațiile contractuale și nu achitat onorariul convenit. Astfel, art. 572 al.(2) Cod Civil expres prevede, că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și modul stabilit.

29.În acest context, stabilirea garanțiilor pentru activitatea de acordare a asistenței juridice reprezintă condițiile juridice stipulate de lege prin care pot fi apărate drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice în Republica Moldova 30.În această ordine de idei, consacrand dezideratul fundamental privind dreptul la apărare, statul garantează tuturor persoanelor asistență juridică profesională și dreptul de a beneficia de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților, în dependență de starea materială a persoanei.

31.Astfel, Curtea Constituțională învederează în pct. 8 al Hotărârii nr. 12 din 19 iunie 2003 „pentru controlul constituționalității Legii cu privire la avocatură” că, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice, iar mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

32.Distinct celor enunțate, Colegiul Civil consideră, că instanța de fond temeinic și legal a respins acțiunea reconvențională înaintată de XXXXXXXXXX, în care s-a invocat, că clauza contractuală privind achitarea onorarului de succes în mărime de 1000 Euro din contractului de acordare a asistenței juridice nr.297 din

XXXXXXXXXX, încheiat între XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX, este lovită de nulitate prin efectul art. 221, 228 Cod civil, întrucât ținând cont de complexitatea cauzei, dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințele profunde a unor reglementări de profil), rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, experiența, reputația și abilitatea avocatului, cheltuielile de asistență juridică ca fiind real suportate, necesare și rezonabile.

33.Colegiul Civil consideră că instanța de fond, cu referire la prevederile art. 619 Cod civil, care reglementează dobânda de întârziere, corect a dispus și încasarea dobânzii de întârziere de 176,48 euro calculată pentru perioada 19.02.2016-10.03.2017, întrucât datoria de 1000 euro este una pecuniară, pe care pârâtul trebuia să o achite la data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău, adică la data de 18.02.2016 (f.d. 8, 11).

34.Nu se reține de instanța de apel argumentul părții apelante, precum că este necesar de a fi atras în proces în calitate de intervenient accesoriu cetățeanul Șeremet M., întrucât ultimul nu poate fi în proces, neavând nici un interes relevant și atribuție cu dosarul în cauză.

35.Colegiul Civil respinge argumentul părții apelante, precum că instanța de fond nu s-a expus în privința demersului privind efectuarea unei expertize pentru confirmarea sau infirmarea aplicării personale a semnăturii. Prin cererea din 05.12.2016 reprezentantul pârâtului XXXXXXXXXXXX, avocatul Teodor Guțu a solicitat să fie obligat reprezentantul reclamantului să prezinte instanței în original, contractul de asistență juridică nr.297 din 04.09.2014, încheiat între XXXXXXXXXXXX și avocatul XXXXXXXXXXXX, pentru o eventuală numire în viitor a unei expertize grafologice în scopul identificării autenticității semnăturii lui XXXXXXXXXXXX în acest contract(f.d.67). Prin urmare, careva cererea, în sensul art.148 CPC, nu a fost înaintat atât de către pârâtul Gociu Vasile, cât și de reprezentantul acestuia.

36.În circumstanțele de fapt și de drept menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a), art.390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de către XXXXXXXXXX.

Se menține hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana din 16.05.2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la încasarea sumei de 1000 Euro, a dobânzii de întârziere de 176, 48 Euro calculată pe perioada de 19.02.2016-10.03.2017 și a cheltuielilor de judecată de 14740, 28 lei și cererea reconvențională depusă de XXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la nulitatea clauzei contractuale privind achitarea onorariului de succes în mărime de 1000 Euro din contractului de acordare a asistenței juridice nr. 297 din XXXXXXXXXX, încheiat între XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX.

Decizia este definitivă și executorie de drept, dar este cu drept de recurs în termen de două luni la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova.

Președintele ședinței :

A.Panov

Judecătorii :

L.Pruteanu

V.Cotorobai